ANCA DAVIDOIU-ROMAN   MIHAELA DOBOȘ   DUMITRIȚA STOICA

Evaluare Națională
2015
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a VIII-a

- Noțiuni teoretice și aplicații
- **54** de variante de subiecte cu sugestii de rezolvare, după modelul elaborat de M.E.N.
- **16** variante de subiecte fără sugestii de rezolvare





CALENDARUL
DE DESFĂŞURARE A EVALUĂRII NAŢIONALE PENTRU ABSOLVENŢII CLASEI A VIII-A, ÎN ANUL ŞCOLAR 2014-2015

13 iunie 2015	Încheierea cursurilor pentru clasa a VIII-a
15–17 iunie 2015	Înscrierea la Evaluarea Naţională
22 iunie 2015	Limba şi literatura română – probă scrisă
23 iunie 2015	Limba şi literatura maternă – probă scrisă
24 iunie 2015	Matematica – probă scrisă
26 iunie 2015	Afişarea rezultatelor (până la ora 16)
26 iunie 2015	Depunerea contestaţiilor (orele 16–20)
27–29 iunie 2015	Rezolvarea contestaţiilor
30 iunie 2015	Afişarea rezultatelor finale după contestaţii

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A, 2015
PROGRAMA PENTRU DISCIPLINA
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

I. STATUTUL DISCIPLINEI

Limba și literatura română are, în cadrul Evaluării Naționale de la finalul clasei a VIII-a, statut de disciplină obligatorie.

Prezenta programă pentru evaluarea națională de la finalul clasei a VIII-a la disciplina limba și literatura română vizează evaluarea competențelor elevilor de receptare a mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse și de exprimare scrisă/de utilizare corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse. Deoarece competențele de evaluat sunt definite ca ansambluri de cunoștințe, deprinderi și atitudini formate în clasele a V-a – a VIII-a, subiectele pentru Evaluarea Națională vor evalua atât competențele specifice și conținuturile asociate acestora, conform programei școlare actualizate pentru clasa a VIII-a (aprobată prin ordinul ministrului educației, cercetării și inovării cu nr. 5097 din 09.09.2009), cât și conținuturile din programele școlare actualizate pentru clasele a V-a – a VII-a, ce sunt valorificate în clasa a VIII-a.

Prin evaluarea națională la limba și literatura română, în evaluarea unităților de conținut care privesc domeniul *limba română* (*Elemente de construcție a comunicării*), se are în vedere *viziunea comunicativ-pragmatică*, *abordarea funcțională și aplicativă* a elementelor de construcție a comunicării, cu accent pe identificarea rolului acestora în construirea mesajelor și pe utilizarea lor corectă și adecvată în propria exprimare scrisă. Sarcinile de lucru vizează exerciții de tip analitic (de recunoaștere, de grupare, de motivare, de descriere, de diferențiere) și de tip sintetic (de modificare, de completare, de exemplificare, de construcție), de subliniere a valorilor stilistice și de evidențiere a aspectelor ortografice și de punctuație, în situațiile care impun o asemenea abordare.

În evaluarea unităților de conținut ale domeniului *lectură*, sarcinile de lucru implică cerințe care privesc înțelegerea unui text dat, literar sau nonliterar (identificarea ideilor principale, a unor trăsături generale și particulare ale textului și exprimarea unui punct de vedere asupra acestora etc.), precum și redactarea de către elev a unor compuneri vizând scrierea despre un text literar sau nonliterar (rezumat, caracterizare de personaj, comentarea sumară a unor secvențe, identificarea ideilor principale, exprimarea unui punct de vedere privind ideile sau structurarea textului etc.). De asemenea, sarcinile de lucru vor avea în vedere evaluarea competențelor de redactare a unor texte argumentative (exprimarea argumentată a unui punct de vedere privind textul studiat la prima vedere, motivarea apartenenței la un gen literar sau la o specie literară), reflexive și imaginative (compuneri care presupun exprimarea propriilor sentimente, evidențierea trăsăturilor unui obiect într-o descriere/într-un portret, scurte narațiuni, continuarea logică a unor dialoguri etc.).

Pentru competențele de receptare și de producere a mesajelor orale, profesorii vor organiza activități specifice și vor realiza evaluarea de parcurs a progresului elevilor.

II. COMPETENȚE GENERALE, COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI ASOCIATE

Tabelul de mai jos cuprinde competențele generale care vizează receptarea și producerea mesajelor scrise din programa școlară pentru clasa a VIII-a *(Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse; Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse)*, detalierile lor în competențele specifice și conținuturile asociate, din programele școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a.

1. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse

	Competențe specifice	Conținuturi asociate
1.1	dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date	– idei principale, idei secundare; ordinea logică și temporală a ideilor/a întâmplărilor dintr-un text; – moduri de expunere (narațiune, descriere, dialog); – structuri în textele epice (logica acțiunii, timp, spațiu, modalități de caracterizare a personajelor, relațiile dintre personaje, naratorul) și lirice (concordanța dintre forma grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta, eul liric); – subiectul operei literare, momentele subiectului; – procedee de expresivitate artistică în textele studiate (figuri de stil: personificarea, alegoria, repetiția fonetică/aliterația, metafora, hiperbola, epitetul, comparația, repetiția, enumerația, antiteza); – sensul propriu și sensul figurat al unor cuvinte într-un context dat; – elemente de versificație (măsura, rima, piciorul metric, ritmul, versul, strofa); – trăsăturile specifice genului epic, liric și dramatic, în opere literare studiate sau în texte la prima vedere; – trăsături ale speciilor literare: schița, basmul popular, pastelul, fabula, nuvela, romanul, doina populară, balada populară în opere literare studiate; – texte literare (populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii); texte nonliterare (texte publicitare, articolul de ziar/de revistă, anunțul, știrea);

1.2	sesizarea corectitudinii şi a valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogăţire a vocabularului şi a categoriilor semantice studiate, a ortografiei şi punctuaţiei	– arhaisme, regionalisme şi neologisme; cuvinte derivate, compuse sau obţinute prin schimbarea valorii gramaticale/conversiune; – categorii semantice studiate: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; construcţii pleonastice; sensurile cuvintelor în contexte diferite; – mijloacele interne de îmbogăţire a vocabularului (derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale/conversiunea), familia de cuvinte; mijloacele externe de îmbogăţire a vocabularului; – ortografierea diftongilor, a triftongilor şi a vocalelor în hiat; – despărţirea cuvintelor în silabe; – semne de punctuaţie: punctul, virgula, două puncte, ghilimelele, linia de dialog, semnul întrebării, semnul exclamării, cratima, punctul şi virgula, linia de pauză; – semne ortografice: cratima, punctul; – valori expresive ale nivelurilor limbii (fonetic, lexical şi morfosintactic) într-un text dat; elemente de limbă şi de stil în textul literar; figurile de stil, versificaţia; – categorii morfologice specifice părţilor de vorbire (conform programelor şcolare pentru clasele a V-a – a VIII-a): părţile de vorbire flexibile (verbul, substantivul, articolul, pronumele, numeralul, adjectivul) şi neflexibile (adverbul, prepoziţia, conjuncţia, interjecţia); relaţii şi funcţii sintactice; – elemente de sintaxă a propoziţiei şi a frazei (probleme de acord; funcţii sintactice; tipuri de propoziţii principale şi subordonatele indicate de programa şcolară; propoziţia regentă, elementul regent, cuvintele şi construcţiile incidente; relaţii sintactice; topică şi punctuaţie; valori stilistice ale folosirii acestora în textul dat);
1.3	identificarea valorilor etice şi culturale într-un text, cu exprimarea impresiilor şi preferinţelor	– elemente etice şi culturale în texte literare şi nonliterare şi exprimarea propriei atitudini faţă de acestea;

2. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse

	Competenţe specifice	Conţinuturi asociate
2.1	redactarea diverselor texte, cu scopuri şi destinaţii diverse, adaptându-le la situaţia de comunicare concretă	– elemente de redactare a unor compuneri pe o anumită temă/urmărind un plan dat sau conceput de elev; părţile componente ale unei compuneri; organizarea planului unei compuneri pe o temă dată; structurarea detaliilor în jurul ideii principale; dispunerea în pagină a diverselor texte; scrierea îngrijită, lizibilă şi corectă; – redactarea unor texte reflexive şi imaginative (compuneri care presupun exprimarea propriilor sentimente cu ocazia unui eveniment personal, social sau cultural; evidenţierea unor trăsături ale unui obiect – peisaj, operă de artă, persoană – într-o descriere/ într-un portret); – redactarea unor scurte naraţiuni; continuarea unor dialoguri; redactarea unor texte argumentative (susţinerea preferinţelor şi a opiniilor); redactarea unor compuneri având ca suport texte literare studiate sau la prima vedere – rezumat; caracterizare de personaj; – motivarea apartenenţei unui text studiat la o specie literară sau la un gen literar; – prezentarea unui punct de vedere asupra unor secvenţe din texte la prima vedere, pe baza unor cerinţe date (de exemplu: elemente de structură a operei literare, figurile de stil studiate, elemente de versificaţie etc.) sau prin exprimarea argumentată a opiniei personale privind structura textului, semnificaţia titlului, procedeele de expresivitate artistică învăţate şi semnificaţia/mesajul textului dat; – exprimarea argumentată a unui punct de vedere privind un text studiat sau textul la prima vedere; aprecieri personale referitoare la fragmente din textele studiate sau la prima vedere.
2.2	utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoştinţelor de lexic şi de morfosintaxă, folosind adecvat semnele ortografice şi de punctuaţie	– elemente de lexic studiate în clasele V – VIII; – aplicarea corectă a cunoştinţelor de morfosintaxă în exprimarea scrisă; – folosirea corectă a semnelor de punctuaţie la nivelul propoziţiei şi al frazei (coordonare, subordonare, incidenţă);

		– enunţul, fraza, părţi de propoziţie şi propoziţii studiate (predicatul şi propoziţia subordonată predicativă, subiectul şi propoziţia subordonată subiectivă; atributul şi propoziţia subordonată atributivă; complementul direct şi propoziţia subordonată completivă directă; complementul indirect şi propoziţia subordonată completivă indirectă; complementele circumstanţiale şi propoziţiile subordonate circumstanţiale corespunzătoare (de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop); propoziția subordonată circumstanțială condițională, concesivă, consecutivă; expansiunea şi contragerea.

Partea I
Noțiuni teoretice și aplicații

Scheletul capului - 22 oase ~~[illegible]~~ - craniu visceral (~~[illegible]~~)
craniul cerebral (neurocran.

cerebral - 4 oase neperechi - frontal, etmoid, sfenoid, occipital
2 perechi - 2 temporal, 2 parietale.

craniul cerebral - bază - ~~temporale~~ toate fără parietale
boltă - parietale și o parte din osul frontal și occipital

Osul frontal - o parte verticală - fruntea
una orizontală care ia parte la formarea plafonului orbitei. La marginea acestor două se găsesc arcadele orbitale.

Osul etmoid - din 2 mase laterale, fiecare prezentând 2 lame: cornetele nazale sup. mij. Aceste 2 mase conțin cavități, pline cu aer și sunt unite printr-o porțiune perforată - lama ciuruită - prin care trec nervii ai nasului. Perpendicular pe ea se află o altă lamă care ia parte la formarea septului nazal. Osul sfenoid are forma unui fluture. Pe corpul lui se găsește o grosime - șaua turcească în care se află hipofiza. Osul occipital - o parte verticală și una oriz. care are. orif. occip. Prin acest orif. măd. spin. - se continuă cu bulbul rahidian. Pe port. oriz. se găsesc 2 condili occipitali prin care se face leg. cu prima vertebră cervicală - atlas
Oasele temp. - o lamă subțire - solzul, o por. groasă - stâncă în care se află urechea int. și medie și o parte timpanică ce formează o parte a canal. auditiv extern. Oasele parietale form. vârf. boltii cran.
Craniul visceral - 14 oase - 2 neperechi - mandibula și vomerul.
12 perechi
Vomerul completează lama perp. a etmoidului luând parte la formarea septului nazal. Mandibula - sing. os mobil, formă de potcoavă. Cap. se articulează cu oa-temp. iar pe marg. sup. alveolele dentare.
12 oase perechi: maxilare prin sudare formează maxila pe marg. inf. alveolele dentare. Maxila - 2 apofize palatine care iau parte la formarea palatului dur ce sep. cav. bucală de cea nazală. Oasele pal. - comp. prin mod ca apof. pale. palatul dur. Oasele nazale - rădăcina osoasă a nasului.
zigomatice (malare) - umerii obrajilor și prin ap. zigomatice se art. cu oas temporale. corn. inferioare iau parte la form. celor 2 care. nazale, vas. lacrim
osul hioid - în gr. mușchilor gâtului și el se prind o parte din mușchii limbii.
schelet - tr. - coloana vertebrală - 33-34 vertebre. reg cerv - 7 vertebre.
stern. reg. toracală - 12 vert.
coastele reg. lombară 5 vert.
vertebra - corpul - ap. spinoase reg. sacrală - 5 ,, unite => os. sacru
arcul (port. post.) neural ap. de art (sup. inf.) reg coccigiană - 4-5 ,, sudate = coccisul
ap. laterale

atlas - nu are corp axis - o proces. osos (dinte) pe partea sup.
vert. toracale - fațete ale art. pt coaste
vert. lomb. - voluminoase - ap. lat lipsesc

Sternul - os lat, median, super - în part. ant. a toracelui. Partea sup. mai lată, se art. claviculele iar pe marginile lat. 7 fețe articulare ale cart. sup. primele 7 per. de coaste. Seg. inferior numit apendice xifoidian - rămâne cartilaginos.

Coastele 12 perechi - ~~în part~~ de oase în part. os. - în part. cart. unește reg. toracală sternul. Primele 10 per. de coaste se unesc cu sternul prin intermediul cart. costale. Dintre acestea 7 - coaste adevărate fiecare având un cart. propriu care se art. de stern. 3 - coaste false, cart. lor se unesc într-unul singur care se prinde de cart. coastei a 7 [illegible] ajunge la stern.

2 per. - coastele 11, 12 nu se unesc de stern (flotante). Fiecare coastă se art. posterior cu 2 corpuri de vertebre și 1 apofiză transversă.

1. Repede Victor afară
2. Cu cine ai venit? Cu un prieten.
3. Eu ascultam. Nimic.
4. ~~Ilie~~ Andrei, un om pe care îl cunosc!
5. București, un oraș pe care l-am vizitat.
6. ~~[illegible]~~,
7. Aici sunt multe magazine. Andrei completă: stadioane, cinematograf, policlinica.
8. Ce aparat Victor, Da, eu.
9. Vii cu noi? Bună idee.
10. Păcat că nu vii cu noi în excursie,